

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ**

Коваленко Аліна Віталіївна

УДК 811.111'255.4'373.7:791

**Лінгвокультурна та прагматична адаптація фразеологічних одиниць в
україномовному перекладі екранізованого роману Джейн Остін «Гордість
та упередження»**

035- Філологія
035.041 Германські мови та
літератури (переклад включно), перша – англійська

Автореферат
магістерської роботи на здобуття
ступеня магістра філології

Миколаїв – 2020

Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Робота виконана на кафедрі теорії та практики перекладу з англійської мови Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент
КУЗЕНКО Галина Миколаївна,
завідуюча кафедри теорії та практики
перекладу з англійської мови,
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили

Захист відбудеться 24 лютого 2020 р. о 9годині на засіданні атестаційної комісії Чорноморського національного університету імені Петра Могили (54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10).

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

На сучасному етапі розвитку суспільства комунікація між різними країнами та націями є надзвичайно активною. Різні етнічні групи, народності, жителі різних країн мають необмежені можливості для обміну своїми доробками та здобутками. І якщо довгий період часу потужним чинником взаємодії різних культур була художня література, то реалії сьогодення показують, що орієнтири суспільства все більше зміщуються на користь екранної продукції. Знайомство з класичними та сучасними літературними творами часто відбувається через їх екранізацію.

Зауважимо, що забезпечення адекватного сприйняття як художнього твору, так і його екранізації, відбувається завдяки якісному перекладу. Тому у перекладознавстві з'явилася нова галузь – переклад аудіовізуальної продукції. Головним завданням якої є перенесення інформації та світобачення твору оригіналу в інше культурно-історичне середовище. Беззаперечним при цьому вважається максимальне збереження та перенесення із однієї мови в іншу лінгвокультурних та прагматичних особливостей першоджерела.

Важливим елементом номінативних засобів мови художнього тексту та його екранізації, які репрезентують культуру є фразеологізми. Цим сполукам притаманні особливі виражально-зображальні властивості: експресивність, естетичність, емоційність, образність, оцінність та національно-культурна специфіка. Проблеми фразеології традиційно знаходяться у центрі уваги лінгвістів, які висловлюють різноманітні судження відносно критеріїв визначення фразеологізмів, статусу фразеологічної одиниці, характеристики системних відносин у фразеології тощо. Проблематичним і відкритим залишається питання перекладу фразеологічних одиниць особливо з точки зору міжкультурного аспекту перекладу.

Незважаючи на значну кількість досліджень в області фразеології та фразеоперекладу, дискусії довкола цих проблем не припиняються. А питання здійснення адаптації фразеологізмів екранізації оригіналу до нового

етнокультурного середовища та вдале перенесення їх оцінковості задля забезпечення прагматичного впливу на глядача при перекладі екранізацій є малодослідженим. Саме тому **актуальність** даного дослідження обумовлюється необхідністю поглиблення та розширення пошуків перекладачами способів лінгвокультурної та прагматичної адаптації фразеологізмів при перекладі екранізованих художніх творів.

Мета даної роботи полягає у виокремленні усіх фразеологічних одиниць в оригіналі та перекладі та здійсненні аналізу способів забезпечення лінгвокультурної та прагматичної адаптації англійських фразеологічних одиниць в українському перекладі.

Досягнення мети потребує розв'язання таких **завдань**:

- з'ясувати специфіку екранізації художнього твору як візуальної інтерпретації літературного першоджерела;

- розкрити зміст поняття фразеологізм та розглянути основні принципи класифікації фразеологічних одиниць;

- здійснити комплексне вивчення теоретико-методологічних джерел з питання лінгвокультурної та прагматичної адаптації фразеологічних одиниць у кіноперекладі;

- розглянути способи перекладу англійських фразеологічних одиниць цільовою мовою;

- проаналізувати особливості та ефективність лінгвокультурної та прагматичної адаптації при перекладі фразеологічних одиниць екранізації.

Об'єктом дослідження є фразеологічні одиниці екранізованого роману Джейн Остін «Гордість та упередження» та їх переклад.

Предметом дослідження є способи перекладу фразеологізмів екранізованого роману з урахуванням їх лінгвокультурної та прагматичної адаптації.

Матеріалом дослідження є екранізація 2005 року загальною тривалістю 135 хвилин здійснена режисером Джо Райт та її офіційний переклад виконаний

студією «Медіа група Україна» в 2008 році та студією «Інтер Медіа Груп» в 2006 році.

Наукова новизна роботи полягає у тому, що дослідження особливостей лінгвокультурної та прагматичної адаптації фразеологізмів при перекладі екранізації було вперше здійснено на матеріалі екранізованого роману Джейн Остін «Гордість та упередження». Порівняння української та англійської фразеології у лінгвокультурологічному та прагматичному вимірі. Проаналізовано як специфіка адаптації першоджерела залежить від персональної манери перекладача.

Практична цінність полягає в тому, що результатами даної роботи можуть скористатися перекладачі, які займаються студійним кіноперекладом. Матеріали можуть бути використані при проведенні спеціалізованих курсів із кіноперекладу. Методологія даного дослідження може бути застосована для подальшого вивчення кіно перекладу, як окремої перекладознавчої науки. Результати роботи можуть стати матеріалом для написання теоретичних праць в області лінгвокультурної та прагматичної адаптації фразеологічних одиниць при перекладі екранізації.

Апробація дослідження здійснювалася у виступі на XXII Всеукраїнській щорічній науково-практичній конференції «Могилянські читання – 2019: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти» (Миколаїв, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, листопад 2019).

Публікації. Основні положення роботи висвітлено у 5 одноосібних статтях автора, опублікованих у наукових фахових виданнях та збірках матеріалів наукових конференцій.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновку, списку використаних джерел, додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Перший розділ роботи *«Теоретико-методологічні засади вивчення проблеми лінгвокультурної та прагматичної адаптації фразеологічних одиниць у кіноперекладі»* містить чотири підрозділи.

У підрозділі 1.1. *«Типологія екранізацій художніх творів»* говориться про тісний взаємозв'язок між двома семіотичними системами – літературою та кінематографом. У науці існує широкий діапазон поглядів на поняття екранізації. Існують різні інтерпретації даного поняття. В залежності від цього існують і різні види класифікацій екранізацій. П. Тороп виокремлює макростилістичну, точну, мікростилістичну, цитатну, тематичну, описову, експресивну та вільну екранізації. Е. Дадлі вважає, що екранізації можуть бути трьох типів: запозичення (borrowing), трансформація (transforming) та перехрещення (intersecting). За Дж. Вагнером існує «транспозиція», «коментар», «аналогія».

Художній твір та екранізація мають спільні та відмінні риси. Спільні риси: наявність теми, ідеї, фабули, сюжетних ліній, головних та другорядних персонажів, поетики, стилю твору, хронотопу тощо. Головні відмінності ж полягають у: способі подання інформації, категорії формату, адресованості.

У підрозділі 1.2 *«Характерні особливості кіноперекладу з точки зору міжмовної аудіовізуальної обробки»* говориться про те, що під поняттям «аудіовізуальний переклад» слід розуміти переклад творів, у яких словесна складова переплітається із екстралінгвальними факторами та становить з ними єдине ціле. Розглянуті теоретичні доробки Р. Матасова, Г. Кузенко, В. Горшкової, Х. Діаз-Сінтаса, І. Софієнко дають змогу стверджувати, що кінопереклад – це різновид аудіовізуального перекладу, який характеризується особливими рисами та ознаками. Переклад повинен зберігати відповідність між аудіорядом та відеорядом, перевага надається інтонаціям героїв, стилю мови, базується переклад на діалогах, неопосередкований вплив має технічної складової.

На сьогоднішній день найбільш уживаними способами кіноперекладу вважаються дубляж, закадровий переклад та субтитрування, і лише в окремих випадках вільне коментування.

У підрозділі **1.3. «Особливості фразеологічних одиниць та їх класифікації»** розкриваються основні властивості та інтернаціональні риси фразеологізмів, на яких базується визначення поняття фразеологічна одиниця. Жодна галузь лінгвістики не привертає такої уваги науковців, як фразеологія. Відомо понад двадцять визначень дефініції «фразеологізм». Дослідження В. Ярцевої, П. Леканта, Ю. Караулова, Л. Скрипник та інших свідчать про те, що фразеологізми суттєво відрізняються від вільних словосполучень. Усі дослідники намагаються визначити основні об'єктивні риси та критерії фразеологізмів. На основі виокремлених критеріїв та рис базуються і спроби їх систематизувати. Фундаментальною у науці є семантична класифікація В. Виноградова. Г. Їжакевич спирається на функціонально-стильовий та власне стилістичний аспекти фразеологічних одиниць при їх класифікації. Увага Л. Сміта зацентрована на походженні фразеологізмів, підґрунтям творення яких є життя та діяльність людини. І. Арнольд класифікує фразеологічні одиниці за граматичною структурою, а А. Чепасова за лексикограматичною природою. Класифікація Б. Лабінської побудована на основі функціонально-стилістичного принципу.

У підрозділі **1.4. «Лінвокультурна та прагматична адаптація фразеологічних одиниць у кіноперекладі»** наголошується, що одним із чинників, які є визначальними для вибору способів реалізації перекладу є врахування прагматичного компонента змісту фразеологізму. Узагальнюючи результати теоретичних досліджень прагматичного аспекту Ю. Апресяна, І. Сусова, Ю. Левінсона, Дж. Мей, виокремлюються три напрямки визначення прагматики: як взаємодія мови та контексту її використання; як конкретна комунікативна ситуація; як дослідження потенційно можливих впливів на особистість. Прагматичне застосування мови відбувається у вигляді комунікативного акту. Комунікативний акт складається із трьох компонентів:

мовець (адресант), повідомлення (інформація) і слухач або глядач (адресат). В залежності від взаємодії комунікативного акту і контексту існують три типи прагматичної орієнтації: орієнтація прагматики перекладу на оригінал, на окремі цілі перекладача та на реципієнта. Збереження прагматики оригіналу при перекладі є не завжди обов'язковим. Тому виділяється чотири види прагматичних взаємовідносин між прагматичним потенціалом першоджерела та його перекладу: повна, успішна, істотно обмежена та взагалі неможлива передача прагматичного потенціалу. Фразеологізми володіють значним прагматичним потенціалом. Їх прагматична адаптація при кіноперекладі викликає певні труднощі. Можна виокремити чотири типи прагматичної адаптації в залежності від направленості дії перекладача. Фразеологічні одиниці є носіями важливої культурно значимої інформації. Їх переклад доцільно розглядати з точки зору лінгвокультурної адаптації. Метою лінгвокультурної адаптації є передача культурно значущих елементів повідомлення в іншомовне середовище. Доместикація – це особлива культурна адаптація, яка базується на орієнтуванні тексту оригіналу на мову перекладу. Виокремлено в роботі і основні проблеми, які постають перед перекладачами при здійсненні лінгвокультурної та прагматичної адаптації.

У розділі 1.4.1. «Основні способи перекладу фразеологізмів» розглянуто теоретичні розробки в області фразеоперекладу. Фундаментальними в області дослідження фразеоперекладу є дослідження М. Бейкер, О. Куніна, В. Виноградова, І. Корунця, С. Влахова та С. Флоріна. Усі способи перекладу поділяються в основному на дві великі групи: фразеологічний та нефразеологічний переклад. Фразеологічний (еквівалентний) переклад можна здійснити такими способами, як повний або абсолютний еквівалент, частковий лексичний та граматичний еквівалент, вибіркового еквівалент, відносний еквівалент, індивідуальний еквівалент. Нефразеологічний (безеквівалентний) переклад можна здійснити наступними способами: строго лексичний переклад, калькування, буквалізм, описовий переклад, контекстуальний переклад, вибіркового та антонімічний переклад. У своїй роботі, для визначення способів

перекладу ФО, будемо користуватися індивідуальною класифікацією, яка частково поєднує в собі елементи класифікацій способів перекладу ФО за О. Куніним та за С. Влаховим та С. Флоріним.

У підрозділі 1.4.2. «*Специфіка та труднощі перекладу фразеологічних одиниць екранізацій*» виокремлено універсальні риси перекладу кінотексту та фактори, які викликають труднощі при перекладі фразеологізмів кінотексту: переклад фразеологічних одиниць має обмеження у часових рамках звучання; інформація сприймається миттєво глядачами; при перекладі фразеологічних одиниць необхідно враховувати відеоряд та аудіоряд; переклад повинен співпадати з артикуляцією акторів; неможливо застосовувати коментарі та пояснення. Обов'язкова умова кіноперекладу фразеологізмів – урахування тайм-коду. Проаналізовано можливості застосування різних способів перекладу фразеологізмів при перекладі екранізацій. Найефективнішим, але не завжди можливим є спосіб повного еквіваленту. Значним потенціалом володіють вибірковий та частковий лексичний еквіваленти, строго лексичний переклад, контекстуальний. Найменший потенціал використання має описовий спосіб. У підсумку сформовано рекомендації перекладачам для здійснення адекватної адаптації фразеологізмів при перекладі екранізацій.

Другий розділ «*Перекладацький аналіз фразеологічних одиниць україномовного екранізованого роману Джейн Остін «Гордість та упередження»*» містить три підрозділи.

У підрозділі 2.1. «*Екранізація роману Джейн Остін «Гордість та упередження» як мистецька аналогія художнього твору»* визначено тип екранізації роману Дж. Остін «Гордість та упередження» 2005 року відповідно до типологій перенесення літературного твору на екран. Здійснено порівняльний аналіз тексту роману та екранізації, який базувався на виокремленні спільних та відмінних рис між двома семіотичними системами. Основна ідея художнього твору збережена. Спостерігаються незначні відхилення від сюжету. Збережено всі основні сюжетні лінії та основні сцени. Існує певна перестановка фабульних епізодів. Знайдено вдале вирішення у

зображенні картин природи за допомогою відеоряду. Наявна редукція окремих складових тексту роману. Кількісні характеристики вербальної складової дослідження екранізації у порівнянні із першотвором значно йому поступаються. Коефіцієнт скорочення слів 11,6. Фразеологічних одиниць перенесено 34% від загальної кількості в оригіналі. Пояснення знаходимо у результатах порівняння кінофільму та тексту роману. У дослідженні звернулися до двох існуючих перекладів екранізації українською мовою. Обидва здійснені способом закадрового багатоголосого перекладу.

У підрозділі **2.2. «Аналіз фразеологізмів екранізації відповідно до класифікаційних схем»** здійснено аналіз граматично-структурної та функціонально-стильової приналежності фразеологізмів, виокремлених із досліджуваної екранізації. Аналіз базувався на граматично-структурній класифікації фразеологічних одиниць І. Арнольд, яка включає в себе субстантивні, дієслівні, адвербіальні, ад'єктивні та інтер'єктивні групи фразеологізмів. Функціонально-стильовий аналіз фразеологічних одиниць здійснювався на основі класифікаційної схеми Б. Лабінської, яка включає в себе розмовні, книжні та міжстильові групи фразеологізмів. На основі аналізу були проведені кількісні підрахунки та зроблено висновки про вмотивованість використання окремих груп фразеологізмів у екранізації.

У підрозділі **2.3. «Лінгвокультурна та прагматична адаптація фразеологічних одиниць в україномовному екранізованому романі Дж. Остін «Гордість та упередження»** здійснено аналіз та визначено особливості забезпечення лінгвокультурної та прагматичної адаптації фразеологічних одиниць при перекладі екранізованого роману, виконаному двома студіями. В обох варіантах перекладу перекладачі зверталися і до фразеологічних, і до нефразеологічних способів перекладу. Забезпечення прагматичної адаптації фразеологізмів при перекладі вимагає від перекладачів урахування типу прагматичної орієнтації повідомлення. Прагматична спрямованість оригіналу у більшості випадків передана. Домінуючі типи прагматичної адаптації вказують на її успішність.

ВИСНОВКИ

Переклад являє собою один із типів мовного посередництва. Суттєві культурні та мовні розбіжності ставлять перед перекладачами завдання культурної та прагматичної адаптації тексту оригіналу. Значної уваги потребує вивчення питання лінгвокультурної та прагматичної адаптації фразеологізмів при перекладі екранізацій художніх творів.

Екранізація – це перенесення художнього твору із однієї семіотичної системи (літератури) в іншу семіотичну систему (аудіовізуальну продукцію). Література і кіно – це дві абсолютно самостійні знакові системи, ключовою розбіжністю між якими є спосіб подання інформації.

В залежності від рівня аналогії між екранізацією та художнім твором, у науці виокремлюються і різні типи класифікації екранізацій. Екранізоване втілення досліджуваного роману Дж. Остін «Гордість та упередження» 2005 року є запозиченням (borrowing) відповідно до типології Е. Дадлі, коментарем за класифікацією Дж. Вагнера, а беручи до уваги типи перенесення Д. Свейна – екранізація, у якій збереженні окремі сцени. При створенні кінофільму були збережені головні особливості змісту і стилю роману, хоча і здійсненні деякі трансформації.

Вербальна складова дослідженої екранізації включає в себе групу виразів, за допомогою яких здійснюється вплив на асоціативне мислення реципієнта, розрахований на появу емоційного відгуку, передається національна специфіка твору та його етнічні особливості. Мова ведеться про фразеологічні одиниці. Фразеологічна одиниця – це стійке сполучення слів з повністю або частково переосмисленим значенням, яка містить закодовану інформацію про лінгвокультурну картину світу. Багаточисельність диференційних ознак відображається у кількості підходів до класифікації фразеологізмів.

У своєму дослідженні ми здійснили аналіз виокремлених із екранізації фразеологізмів на основі класифікації за граматичною структурою І. Арнольд та класифікації на основі функціонально-стилістичного принципу Б. Лабінської. У відсотковому відношенні приналежність фразеологічних

одиниць до окремих систематичних груп виглядає наступним чином. Розмовні – 54%, книжні – 27%, міжстильові – 19%. Дієслівні – 34%, адвербіальні – 31%, інтер'єктивні – 21%, субстантивні – 13%, ад'єктивні – 1%.

У наукових працях багатьох дослідників зазначено, що невід'ємною складовою перекладацького процесу є прагматична та лінгвокультурна адаптація фразеологічних одиниць кінофільму. Прагматична адаптація – це врахування під час перекладу соціально-культурних, лексикологічних, психологічних та інших відмінностей між реципієнтами оригіналу та реципієнтами перекладу. Прагматична адаптація фразеологізмів при перекладі передбачає ще й культурну інтерпретацію фразеологічних одиниць. Лінгвокультурну адаптацію слід розуміти як фактор міжкультурної та між стильової взаємодії при перекладі, завдяки якому зберігається індивідуальний авторський стиль оригіналу та адекватна його передача в іншомовне культурне середовище.

Виокремлені із екранізації фразеологізми (82) та їх переклади було проаналізовано з точки зору класифікаційних схем способів перекладу, прагматичної орієнтації перекладу, типів передачі прагматичної спрямованості оригіналу, типів прагматичної адаптації. У відсотковому відношенні результати аналізу виглядають наступним чином. Використання способів перекладу фразеологізмів студією «Медіа група Україна»: повний еквівалент – 1,3%, вибіркового еквівалент – 5,5%, індивідуальний еквівалент – 2,7%, відносний еквівалент – 5,5%, строго лексичний – 39,5%, описовий – 6,8%, контекстуальний – 21,6%, антонімічний – 6,8%, буквалізм – 1,3%, опущено – 9%. Переклад здійснений студією «Інтер медіа груп»: повний еквівалент – 2,6%, частковий лексичний еквівалент – 7,7%, вибіркового еквівалент – 5,2%, індивідуальний еквівалент – 1,3%, відносний еквівалент – 5,2%, строго лексичний – 53,6%, калькування – 2,6%, описовий – 3,8%, контекстуальний – 8,9%, антонімічний – 5,1%, опущено – 4%.

Прагматична орієнтація перекладу: студія «Медіа груп Україна» – орієнтація на оригінал – 15,4%, орієнтація на окремі цілі перекладача – 69,2%,

орієнтація на реципієнта – 15,4%. Студія «Інтер медіа груп»: орієнтація на оригінал – 38,5%, орієнтація на окремі цілі перекладача – 23%, орієнтація на реципієнта – 38,5%.

Типи передачі прагматичної спрямованості оригіналу. Зіставні показники між першим (студія «Медіа груп Україна») та другим (студія «Інтер медіа груп») варіантом перекладів: повна передача прагматичної спрямованості – 3,8% та 3,8%, успішна передача – 38,5% та 78,8%, істотно обмежена – 50% та 17,4%, не передано у 7,7% першого варіанту перекладу.

Розглянемо зіставний аналіз типів прагматичної адаптації у відсотковому відношенні: перший тип – 19,2% та 27%, другий тип – 15,4% та 57,7%, третій тип – 57,7% та 11,5, четвертий – 7,4% та 3,8%.

Проаналізовані нами матеріали дають змогу стверджувати, що прагматична спрямованість оригіналу краще передана у другому варіанті перекладу. Підтвердження знаходимо у зображенні типів передачі прагматичної спрямованості оригіналу у відсотковому відношенні. Найбільш ефективним є застосування при перекладі другого типу прагматичної адаптації, який передбачає передачу емоційного впливу та змісту першоджерела. Даний тип є домінуючим у другому варіанті перекладу.

При кіноперекладі, незважаючи на комбінований характер діяльності, здійснено культурний та комунікативно-прагматичний вплив на українського реципієнта. Обидва варіанти перекладу допомогли випустити доступний та зрозумілий для масового українського глядача продукт. Наразі вивчення адаптації фразеологізмів при перекладі екранізацій, з урахуванням при цьому прагматичного та лінгвокультурного аспектів, має істотні перспективи для подальших досліджень.

АНОТАЦІЯ

Коваленко Аліна Віталіївна. Лінгвокультурна та прагматична адаптація фразеологічних одиниць в україномовному перекладі екранізованого роману Джейн Остін «Гордість та упередження».

У роботі представлена спроба комплексного дослідження перекладу фразеологічних одиниць кінотексту на основі лінгвокультурного та прагматичного аналізу оригіналу екранізації та її перекладів українською мовою. Детально проаналізовано риси подібності та відмінності кіно та літератури як двох абсолютно самостійних знакових систем. Виокремлюються характерні особливості аудіовізуального перекладу, як особливого різновиду художнього перекладу. Особливу увагу зосереджено на визначенні поняття «фразеологічна одиниця», основних її рис та класифікаційних схем фразеологізмів. Визначена суть прагматичної та лінгвокультурної адаптації, основні напрямки досліджень даного явища. Відзначена роль лінгвокультурної адаптації при перекладі фразеологізмів, як невід’ємного елемента прагматичної адаптації. При цьому виокремлюються основні способи перекладу, види прагматичної орієнтації, типи прагматичної адаптації та прагматичних відносин тексту оригіналу і тексту перекладу.

Ключові слова: фразеологічна одиниця, екранізація, аудіовізуальний переклад, прагматична адаптація, лінгвокультурна адаптація, способи перекладу

SUMMARY

Kovalenko Alina Vitaliivna. Linguocultural and pragmatic adaptation of phraseological units in Ukrainian translation of a film adaptation of Jane Austen’s novel “Pride and Prejudice”.

This research presents an attempt to investigate the translation of phraseological units in a film text on the basis of linguocultural and pragmatic analysis of the original screen adaptation and its translations into Ukrainian. Firstly the concept of ‘adaptation’ is discussed in detail. Attention is also drawn to different types of screen adaptations. Theoretical researches of Ukrainian and foreign scientists in the field of audiovisual translation are analyzed. As a result the distinctive features of audiovisual translation, as a special kind of artistic translation, are distinguished. The most common types of film translation such as dubbing, voiceover and subtitling are briefly described. Particular attention is focused on defining the concept of

'phraseological unit', its main features. The basic classification schemes of phraseologisms are considered. So, the main ones are semantic, structural, expressive-stylistic, genetic, ideographic, functional. The essence of pragmatic and linguocultural adaptation are determined. The main researches in this field are analysed. Then the role of linguistic and cultural adaptation in the translation of phraseologisms as an integral element of pragmatic adaptation is noted. Consequently, the main types of pragmatic orientation, types of pragmatic adaptation and pragmatic relations of the original text and its translation are distinguished. Several classifications of phraseological unit's translation methods are analyzed. The factors that cause difficulties while translating phraseological units in film are pointed out. The competencies required for the translator to work on audiovisual translation are described.

Keywords: phraseological unit, film adaptation, audiovisual translation, pragmatic adaptation, linguistic and cultural adaptation, methods of translation